

تقد

رسم الخط عثمان طه از قرآن

محمد علی کوشا

سرشناسه: کوشا، محمدعلی، ۱۳۳۱-
عنوان و نام پدیدآور: نقد رسم الخط عثمان طه از قرآن / محمدعلی کوشا.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۲۲-۰۶-۳
مشخصات نشر: تهران: سرایی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۹۶ ص.: جدول.
یادداشت: کتابنامه: ص. [۹۴] - ۹۶؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع: قرآن - رسم الخط و کتابت / Qur'an - Orthography
بررسی رسم الخط عثمان طه - نقد و تفسیر
وضعیت فهرست نویسی: فیا
رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۷۱۹ / BP۷۳
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۵۳
شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۷۳۰۱۶

نقد رسم الخط عثمان طه از قرآن

نویسنده	محمدعلی کوشا
ویراستار	مهندس سید بهروزی
صفحه آرا	عبدالحکیم جباری
کنترل نهایی و نمونه خوان	محمد قربانی
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۹۲۲-۰۶-۳
چاپ اول	۱۳۹۷ ش. / ۱۴۴۰ ق. / ۱۸/۰۲
شمارگان	۱۰۰۰ جلد
بها	۱۰/۰۰۰ تومان
چاپخانه	برهان
تلفکس	(۰۲۱) ۲۲۵۶۳۴۵۸
همراه	(۰۹۹۰) ۳۷۱۲۰۱۸
ایمیل	SaraeiPublication@gmail.com

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	رسم الخطّ قرآن
۱۰	مهم‌ترین آثار علوم قرآنی
۱۷	کتابت و جمع‌آوری قرآن
۱۹	روی چه می‌نوشتند؟
۲۳	خطّ مرسوم عصر پیامبر ﷺ
۲۴	خطّ در جزیره العرب
۲۵	خطّ نبطی
۲۷	جمع و تألیف قرآن
۲۹	ویژگی‌های مصحف امام علی علیه السلام

- ۳۰ مصحف زید بن ثابت
- ۳۲ دیگر مصاحف
- ۳۳ تقسیمات اصطلاحی سوره‌ها
- ۳۴ اختلاف مصحف‌ها
- ۴۰ مراحل کار یکسان‌سازی مصاحف
- ۶۲ رسم الخط عثمان طه
- ۷۰ اشکالات اساسی در رسم الخط عثمان طه
- ۷۹ خط قرآن
- ۸۱ اعجام و نقطه‌گذاری قرآن
- ۸۳ رسم الخط مصحف عثمان
- ۸۸ رسم الخط توقیفی است یا اجتهادی؟
- ۹۱ سیر تکاملی کتابت قرآن کریم
- ۹۴ منابع

اللَّهُ اللَّهُ فِي الْقُرْآنِ لَا يَسْبِقُكُم بِالْعَمَلِ بِهِ غَيْرُكُمْ؛ خدا را خدا را درباره قرآن! مبدا در عمل به آن، دیگران از شما پیشی گیرند.

تاریخ کتابت قرآن کریم از جمله شاخه‌های متنوع علوم قرآنی است که از دیرباز موضوع بحث را نگزیده که آیا کتابت و رسم الخط آن توقیفی است یا اجتهادی؛ و اصولاً سیر تطوّر تکاملی آن چگونه بوده و اکنون باید چگونه باشد؟ در این نوشتار، ضمن اشاره به اهمیت علوم قرآنی و تفاوت آن با معارف قرآنی، به گونه مختصر به بیان موضوعات: «جمع‌آوری قرآن»، «ابزار تحریر قرآن روزگار»، «خط مرسوم عصر پیامبر اکرم (ص)»، «ویژگی‌های مصحف امام امیرالمؤمنین علی (ع)»، «اختلاف مصحف‌ها»، «یکسان سازی مصاحف در زمان عثمان»، «جداول رسم الخط قدیم و جدید» و

«تأملی در رسم الخط عثمان طه» پرداخته شده است. نگارنده بر این نکته تأکید دارد که: شایسته است گامی جدی و جدید در ارائه رسم الخط قرآن از سوی کارشناسان حوزوی و دانشگاهی در نظام جمهوری اسلامی ایران برداشته شود تا ایران اسلامی در این عرصه بزرگ فرهنگی نیز استقلال علمی خویش را در راستای هرچه با شکوه تر حفظ و پاسداشت قرآن کریم و مصونیت آن از هرگونه تحریف، بیامد عمل پوشاند و رسم الخط قرآن را بر اساس قواعد و ضوابط دقیق آن، با استفاده از خطاطان هنرمند معتبر و زیر نظر شورایی از کارشناسان عالم قرآنی، اصلاح نموده و سامان بخشد.

شکی نیست که راه و روش به نهم قرآن و معارف آن از طریق قرائت و تلاوت، و قرائت و تلاوت سمعی بردرست خواندن آن، و درست خواندن نیز مبتنی بر رسم الخط صحیح و قاعده مند آن است؛ به ویژه آنکه قرائت و تلاوت آغازین قرآن برای هر فردی باید با رسم الخط گویا، روشن و بدون ابهام و پیچیدگی رسم الهی بوده تا بدین وسیله ظاهر الفاظ نیز پرجاذبه و روان باشد.

رسالت این نوشتار، توجه دادن دست اندرکاران چاپ و نشر قرآن کریم به این امر مهم است. امید است که این اثر تذکری سازنده برای همه متولیان امور نشر قرآن باشد.

محمد علی کوشا

تابستان ۱۳۹۷